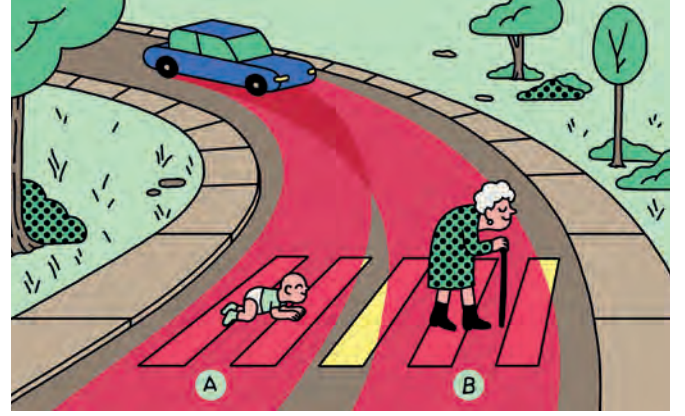

Yapay Zekâ Soruyor: Kime Çarpayım?

Yakın gelecekte yapay zekâ tarafından kontrol edilen otomobillere bineceğimiz konusunda uzmanlar hemfikir olsa da bazı konularda kafalar karışık. Yapay zekânın kontrolündeki araçların trafik kazalarını önemli ölçüde azaltacağı tahmin ediliyor ama bazı durumlarda ölümcül bir kaza kaçınılmaz olabilir. Peki, böyle bir durumda yapay zekâ nasıl davranmalı? MIT Media Lab makinelerin etik konulardaki davranış şekillerini belirlemek amacıyla Moral Machine adında deneysel bir platform geliştirdi. Yapay zekânın karşılaşılabileceği 9 farklı kaza senaryosunda 233 ülkeden milyonlarca insanın fikrini alarak 40 milyondan fazla veri topladı. Yaşlıları mı kurtarmalı gençleri mi, kurallara uyan az sayıda insan mı, kurallara uymayan çok sayıda insan mı, hayvanlar mı insanlar mı öncelikli gibi birçok konuda insanların görüşleri alındı.

Araştırmacılar topladıkları verilerle ilgili *Nature* dergisinde bir makale yayımladılar. Elde edilen sonuçlara bakıldığında ülkeden ülkeye büyük farklılıklar olduğu görülüyor. Fransa ve ABD gibi bireyci kültüre sahip ülkelerdeki gençlerin kurtarılması gerektiğini düşünürken, Çin ve Japonya gibi toplumu önceleyen kültüre sahip ülkelerde yaşlılara öncelik veriliyor. Finlandiya ve Japonya gibi katı kuralcı kültüre sahip ülkelerdekiler kırmızı ışıkta geçen ya-

yalara çarpmanın daha doğru olduğunu düşünürken, Nijerya ve Pakistan gibi daha az kuralcı kültüre sahip ülkelerdekiler bu konuda daha esnekler. Kültür farkıyla açıklaması zor durumlar da var. Örneğin, Çinliler ağırlıklı olarak yolcuların korunması yönünde fikir belirtirken Japonlar tam tersi yayaaların yaşamına öncelik veriyor. Öte yandan insanların hayvanlara göre öncelikli olması ve zengin-fakir ayrımının yapılmaması gibi konularda hemen herkes hemfikir olmuş durumda.

Bu sonuçlar dikkate alındığında dünya genelinde aynı davranan bir yapay zekâ yazılımı yerine her ülkede farklı hareket eden bir yazılım geliştirmek daha doğru görünüyor. Siz de bu konuda fikrinizi belirtmek ve diğer insanlara göre nasıl bir tutum izlediğinizi öğrenmek istiyorsanız <http://moralmachine.mit.edu> adresini ziyaret edebilirsiniz.

– <https://go.nature.com/2OWuX5u>

